

חוסר תלבושת" ערב שאל מפלג עניבת-פרפר שחורה, עטה מעיל-גשם כדי להסתיר את בגדיו הפשוטים. אולם שומר-הסף החשדן של הלח-סקאלה הרגיש בדבר, הרים את היד מעילו, סרב להרשות את הכניסה, נכנע רק לאחר שערוריה ציבורית.

אחרי שיוסף ירין שיחק את תפקיד-הגיבור במחזהו ביש-המזל של נתן שחם (חשבון חדש (ראה תיאטרון)), קיבל הוא תפקיד חדש, קרוב לו יותר. הפעם יהיה הוא חייל מרוקאי מאוכזב שהסתבך ברצח, ב"מחזה החדש של יגאל מוסיונון ATAR בלאן. אמר מוסיונון: "אחרי ההצגה יבחרו אותי לזעזע עולי מארוקו."

תיאטרון

הקאמרי חשבון עובד

חשבון חדש הוא הקדמה למחזה מצויני. לרוע מזלו, לא כתב נתן שחם את המחזה המצויני הזה, הסתפק להגיש לצופים את הקדמה, שאינה אלא שרשרת של עובדות ללא נשמה.

העלילה העקבית היא מעין מעשה-חסמבה בסדרם — נער מלא אידיאליזם כרימיו (אילי גורליצקי) מגלה כי מהנדס המפעל היה קאפו באושוויץ. היה ברור לו (וגם לשחם) כי כל קאפו היה רוצח ובוגד, ל"החליט להוציא את האמת לאור ואת המהנדס להורג.

לרוע מזלו (ולרוע מזל הצופים, הנאל" ציג להקשיב לדו"שיח צברי הצורם את האיון בחוסר-אמיתות) התאהב בכחו של המהנדס, קונפליקט מס' 1.

ברגע זה נכנסה לעלילה אשתו של המהנדס, דם, המוכנה להלשין על בעלה ולהשליכו לכלא מפני שהאקלים של סדרום חם לה מדי ובגללו נטשה את בעלה ובתה. קונפליקט מס' 2.

אחרי כל זה מוכן הצופה להיכנע. אך ברגע האחרון מופתע על-ידי תמונה מצוינת גת נח גשבר המהנדס (יוסף ירין) ומורה כי הפך קאפו כדי להציל את עורו, למרות שהיה נדמה לו כי עשה זאת כדי לייסד מתחרת. עוזרו-יריבו (זלמן לביוש), השח"קן הטוב ביותר של המחזה, מניח את האקדח מידי וסולח לו. הוא מבין כי העבר אינו חשוב — חשוב החשבון החדש, חשוב העתיד. בהתיישוב בסדרום כיפר הקאפו על עיונותיו.

התפאורה המצוינת של משה חמיר ומש"חקו של לאון קובינר, עולה חדש, היו ראויים למחזה טוב יותר. נוכח ביובות הכשרונות, החשבון החדש אינו חשוב כדאי.

שחקנים אדונים של שני גשרים

מכונית היגואר השחורה התקדמה כמהי רות בערפל הלונדוני. ליד ההגה ישב אדם ברא"ב-בשר, הסתכל בעצבנות בשעונו העיף, מפעם לפעם, מבט חטוף לעבר התיק המור"אך שנח על המשב האחרון.

היה זה ערב גדול בחייו של מאיר תיאודור ביקל. המשפחה המלכותית הואילה להקציב לו ברוב חסדה שלוש שעות רצופות, להא"ל זין לשירתו בשמונה שפות, כשהוא מלווה את עצמו בגיטארה.

שבע שנים קודם לכן היה תיאודור ביקל שחקן קטן, בארץ קטנה לא פחות. תיאודור הבינה זיכה אותו בהפלסת 26 מיליון ב"תפקיד השוטף הכפרי במחזה טוביה החו"לב. הקאמרי נטה לו חסד ובמחזה משרתם של שני אדונים היה הארון השני.

ביקל החליט ללמוד את מלאכת המשחק ביסודיות, נקבל לאקדמיה המלכותית למשחק בלונדון, מילא תפקידים רבים בזה אחר זה, עד אשר נתקלה בו עינו המנוסה של סיר לורנס אוליבייה, שביים באותה תקופה את המחזה חשמלית ושמה תשוקה.

מאז הפך תיאודור ביקל לשם-דבר בתור "גי'תיאודור והקולנוע באנגליה, קבל תפקידים ראשיים מכובדים ביותר, עזב את חדרו הול, השתכן ביריה בת שבעה חדרים מרווחים — ארון לשני משרתים.

בשבע עשרה, לאחר ביקור בן תשעה ימים בישראל, טס ביקל ליוגוסלביה, בה מוסרט עתה סרט חדש בהשתתפותו. כמה שחקנים קטנים בישראל שקלו אם כדאי גם להם לארוז את מזוודותיהם.

לתת השר, הצעה

כאשר ביקר תת-שר המסחר והתעשייה זלמן מוזאייב, בשדה-בוקר, פנתה אליו פאולה בן-גוריון בהצעה מושכת: "בוא לעבוד כאן. נספק לך צריף עם מיט, השיב מוזאייב בהיסוס: "תחילה עלי להתיעץ עם אשתי."

כוכבת סופי לקיירי 20-אלף, ש'י

בדרך אחרת סיפקה את צרכיהם של יש"ראלים רבים החברה האמריקאית, קאר, ש"החליטה לתת נוסף על החבילות המועברות על ידי אנשים פרטיים (ראה במדינת) תרומה משלה, בשיעור 20 אלף חבילות מזון, ל"אוכלוסיית ישראל הנצרכת, לחג-הפסח, בח"רה לצורך זה בשחקנית-הקולנוע הצרפתי, סופי לקיירי, כוכבת הסרט אבן על כל מיל, המצולם עתה בישראל, שהצטלמה כש"היא מוסרת את חבילת-המזון הראשונה, כאשר נשאלה שחקנית-קולנוע אחרת, לייזבט סקוט הכוכבה ההוליוודית והזבת התלתיים וארוכת-הרגליים, לדעתה על אופ"נת-הלבוש הצרפתי החדשה, השיבה בח"יוד לעגני: "הבגדים החדשים הנינם גבריים ומטעים. אף גבר לא ירצה לשאת נערה ש"תיראה כמו אחיו."

חובב גדול של שחקניות-קולנוע הנסיך עלי האן, מעריץ מיוזני-הסוסים, בעלה לשעבר של ריטה היוורט, איבד לאחר"נה את מזכירתו הפרטית, מארי ז'אן ר"בן (40), שנעלמה באורח מסתורי בריביירה הצרפתית. הסביר הוא בצחוק לחוקרי המש"טרה: "נכראה שהמטכנה הצליחה, סוף סוף, למצוא מאהב."

התיאשה נח האהבה פרנסמוז ג'ירי פיקאסו, אשת הצייר המורנוטי-שמאלי"קיצוני, פאבלו פיקאסו, שהחליטה ל"התגרש מבעלה, הכריזה באוני-העתונאים: "נמאס לי להיות נשואה למצבה ציבורית." לא גילה רכרוכיות יעקב אפלוני, איש המנהלה של ספורט ישראל, שהתנחם במב"צע ספורטיבי מיוחד בנימו: "כאשר ראה הוא מכונית מליקה ללא נהג, במועד הרוב בגבעתיים, קפץ עליה, עצר אותה, השיב את רוחו של הנהג המפחד, שניצב בקרבת"מקום.

למבקר, שערוריה

כאשר ישב אורח ישראלי אחר השוהה בחוץ לארץ, המבקר המוסיקאלי ד"ר פטר עמ"נואל (עולם הסימפוניה) גראדנוויץ, ב"אולם ברומא והאיון לקונצרט מיצירות איגור (פטרובסקה) סטראווינסקי, בני"צוחו של המחבר עצמו, שלא זכה להצלחה יתירה, העיר לו דידי שווייצי: "סטראוויני"סקי מת כבר לפני עשרים שנה, אבל הוא טרם הרגיש בכך."

להצגת אופרה חדשה במילאנו, איטליה, הלך ד"ר גארנוויץ בלוויית הפסנתרן ארוך השיער ונעים-ההליכות פראנק פלג, מ"רת — בשוטים.

שהשיבה את פני ינקילביץ ריקם אפילו כת"בה באחד העתונים היומיים: "צריך ל"הרשות לו לכתוב סיפורים רק כשתהיה ב"ארץ כמות מספקת של נייר."

בינתיים הוקם בישראל בית-חרושת לנייר, אך ינקילביץ הפסיק לכתוב. הוא מסתפק בקריאת קטעים נבחרים מיצירותיו באוזני המטפלות; ומדי פעם בפעם הוא נאנח ומ"עיף מבטים מלאים קנאה בכתיבי שלום עלי"כס וי. ל. פרץ הסדורים על כונניתו.

עסקים כלכול בולאי

שלום לבטר לא התעניין מימיו באיסוף בולים, אולם הוא ידע שאנשים אחרים מתעניינים בכך — לא רק ילדים, ולא רק תושבי-ישראל, הוא ידע שאנשי-עסקים רציניים בארצות-הברית שילמו מחירים גבוהים עבור בולים ישראלים משומשים. הם אפילו קיבלו אותם כתשלום תמורת משלוחי-מזון גדולים ששוגרו לישראל. הוא הרגיש שהוא מוכרח לעשות משהו. משהו נעשה. לבטר ערך רשימה של בתי"ספר בתל-אביב, ביקר ברובם. הוא סיפר לתלמידים שהוא הקים מועדון-בולאים ל"נוער בשם אסף. חברי-המועדון יקבלו הנחה של 10% על כל הבולים שיקנו. הם יקבלו גם בול זר תמורת כל שני בולים ישראלים. המועדון ישלח להם כל בול ישראלי חדש, מיד לאחר הופעתו. ויתן להם קטלוג בולים אחת לשנה, חינם אין כסף. דמי החברות במועדון יהיו רק חצי לירה לחודש.

הילדים חשבו שזה עסק מצויני, כך חשב גם לבטר.

כל זה אירע בראשית שנת 1949. ב"ראשות שנת 1954 התרחב המועדון, הקיף 450 חברים — והתפרק במפתיע.

הספר אכזרי. המשטרה ניסתה ל"הסביר את פשר הסוף המר: היא קיבלה ארבע תלונות מילדים ששלחו לבטר 400 בולים ישראלים כל אחד, חיכו שישלח להם עט נובע, כפי שהבטיח במודעות בעתונים, לא קיבלו דבר, לבטר טען ש"מאות ילדים אחרים קיבלו עטים נובעים, הביא הוכחות לטענותיו, הוא שוחרר בערבות עצמית של 50 ל"י, אולם הנוק נגרם: המועדון התפרק.

בשבוע שעבר הוספד מועדון-הבולאים ה"צעירים על דמי ידיעות אחרונות. באותה רשימה קיבל לבטר גם את פסק-דין המית שלי. הוא הופיע במערכת העולם הזה, כשגיליון העתון בידו, הכחיש את האשמות בחוקי, טען שהכל מצוץ מהאצבע.

שני משברים. גירסתו של לבטר עצמו היתה שונה לגמרי מזו של העתון: הוא מילא את כל התחייבויותיו עד ראשית שנה זאת, כאשר התחולל משבר חמור בשוק-הבולים: האמריקאים הפסיקו לק"נות בולים ישראלים, מאחר שמספרם ב"ארצות-הברית היה גדול מזה שנצטבר בידי הישראלים עצמם.

משבר זה חל בעת ובעונה אחת עם משבר שני בחייו של לבטר: הוא התגרש מאשתו, השאיר לה את זירתו הפוארית, אך היה נאלץ לקחת אתו את בנו (האשה טענה שהיא מוכרחה לעבוד ואין ביכולתה לפרנס את בנה, בן הארבע וחצי). הדבר הש"קיע אותו במרה שחורה. הוא זנח את עסי קיו, לא השיב על מכתבים.

"היה לי שם טוב בין סוחרי-הבולים ועכשו באים העתונאים הרוצים ללכלך אותו במכתב-עט אחת", הוסיף הוא במ"רירות. דעתם של אוספי-הבולים לא עניינה אותו עוד: הוא לא התעניין מעולם ב"איסוף-בולים. מעטים מהם היו מוכנים ל"קבל את דבריו של לבטר.

הארץ

זה עתה קיבלתי מן הגרירות הא"מריקאית ישראל שלושה העתקים (על המשמח).

אליעזר בוכני, חיפה האם לא יותר נכון לומר: "הגריר"רות הישראלית בושינגטון? ועיתת חרות תנועל הלילה בקבלת החלטות בשטחי פעולתה השוטים של התנועה (מערב).

יצחק ביגה, ירושלים מפא"י יסרה אתכם בעקרבים, ח"רת — בשוטים.

העיר, חיים לבנון, שחקנית-הקולנוע סופי (אבו על כל מיל) לקלייר והשתקן יוסף ירין. אלף משפחות תל-אביבות יכלו לחיג את חגן באחירה של שלום ושובע.

עבודה ספרותית. אולם היה טוב בלי רע, והרע שבכל הפרשה היה הנויג-המחייב את מקבלי החבילות לשגר מכתבי"תודה אישיים לשולחניהן.

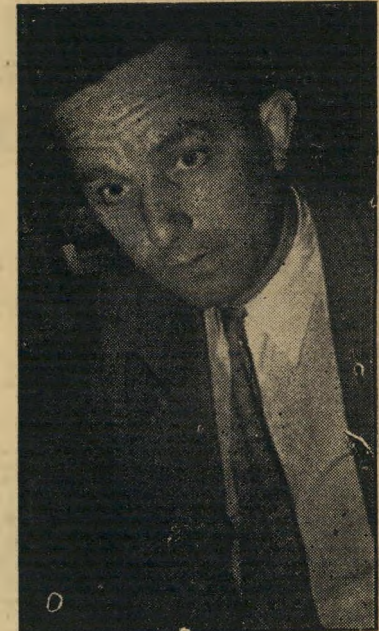
מרבית נצרכי תל-אביב אינם יודעים קרוא וכתוב, חותמים על מסמכי לשכת הסעד בטביעת-כזהן. על כן מצאו עובדות הלשכה את עצמן עומדות בפני מבצע ספרותי נכבד: כתיבת אלף מכתבי תודה אישיים בסיגנון שונה.

הדבר הפיל עליהן בעתה. "אלף מכת"בים?" אמרה אחת מהן. "הדבר לא יתכן! זוהי מלאכה בשביל האיש שחיבר את אלף לילה וליילה — וספק אם גם הוא היה מצליח."

מכיוון שמחברו הנכבד של אלף לילה וליילה שוכן זה מכבר בגן עדנו של אללה, מצאו עובדות לשכת-הסעד פתרון אחי לבעייה הספרותית: השבוע פנו הן אל מנהלת המחלקה, ריבה אהרונוסון, טענו ש"החבילות הגיעו לידי ראש-העיר, ודרשו שאנשי-לשכתו הפרטית ינסחו את מכתבי התודה. "הרי הם מומחים גדולים לכתיבת מכתבים!"

דרכי אדם לא מאוחר מדי

באולם הקולנוע ברמלה ישבו הצופים מרותקים חזו בסרט משפט דרייפוס. ביניהם התבלטה קבוצת אנשים שגילם נע בין 65-95. לפתע התורמים אחד מהם, קרא ב"ת

בולאי שלום לבטר 400-בולים, עט נובע

התרגשות לעבר הסצינה בבית-המשפט: "שקר, כל זה נכון!" למנשה ינקילביץ (91) היו כל הזכויות לכך. כשהיה צעיר יותר נוכח במשפט-דריי"פוס המקורי, גילה בו התעניינות מרובה. זכרונות ממשפט זה, בצרוף ספורים אחר"רים, החל ינקילביץ לעלות בכתב עוד בה"יתו בנייל 70. בנעוריו, באודיסה, לא נתן את ראשו לזאת; התבלט כאחד השוכבים הגדולים, בילה את זמנו בצינוק בית הספר יותר מאשר על ספסל-הלימודים. "אמי לק"חה אותי עמה לכל מקום", נזכר ינקילביץ בבהירות מפליאה, "פחדה שאשבור, בהיותי לבד בבית, את כל הרהיטים."

לפני ארבע שנים הגיע ינקילביץ לישראל, כשבאמתחתו 68 ספורים כגון הדון ז'ואן הנענש והבת האובדת, כתובים בצורת אג"רות לילדים, שוכן בבית קנים מלבן, ב"רמלה.

דמגה לפירסום. בזמנו הפנוי מכתובת סיפורים נוספים, בכתב רוסי עגלגל, נזכר ינקילביץ כי עד 120 נשארו לו בסך הכל רק 29 שנה, החל לדאוג להוצאת יצירותיו ל"אור, אולם עורכי-עתונים אכזריים הטילו ספק בכשרונו הספרותי. זמרת חסרת-לב

* פירוט השם: בן-אב"בית-דין.